

Lifestyle

Marek Stráňavský

Vášeň a adrenalín

Bezstarostne si poletovať ponad štíty hôr, obdivovať nekonečné šírky lúk, či západ slnka nad horizontom z vtáčej perspektívy, je snom nejedného bežného človeka. Avšak zrejme nie mnoho z nás študentov vie, že príležitosť splniť si takýto sen a ešte omnoho viac má priamo pod nosom už takmer 20 rokov! „Vysokoškolský klub technických športů, paraglidingu a závesného létání při VŠB-TU Ostrava“, funguje pri našej škole už od roku 1990 a jeho členovia sa odvtedy pravidelne účastnia mnohých významných národných i medzinárodných športových podujatí, pričom sa neraz vracajú s významnými úspechmi. Aby sme získali lepší prehľad o klube a jeho aktivitách, zhovárali sme sa s inštruktorom lietania, Vaškom Konečným, ktorý pôsobí vo Vysokoškolském klube technických športů paraglidingu a závesného létání při VŠB-TU už desať rokov.

Vašku odkedy funguje tento klub?

Funguje asi od sedmdesiatých let, kedy začali lítať rogala a klub fungoval v rámci Svazarmu. Samostatný klub založili Karel Janků spolu s Radkem Václavíkem v roce 1991. Dnes je v klube kolem 50 členů, z nich aktivně lítá asi 20 až 30 členů.

Ty ako člen klubu máš v rámci neho nejaké úlohy, však?

Ten klub a létání samo, to je hlavně vášeň. Vzhledem k tomu, že klub může svým členům i půjčovat padáky, které jsou přidělovány za dobré služby klubu, tak působím i jako instruktor. Prostřednictvím těchto kurzů získává klub prostředky pro svoje vlastní fungování. Dále se starám o webové stránky klubu, pořádám spolu s kolegy závody a podobně.

Takže keď sa prihlásim, naučíš ma lietať?

Pokud na mě vyjde kurs, tak samozřejmě.

Spomenul si, že organizujete závody. V čom spočívajú?

V paraglidingu se obecně závodí ve třech disciplínách, jsou to přelety, přesnost přistání a akrobacie. My se převážně zúčastňujeme na soutěžích v přeletech a v přesnosti přistání a organizujeme závod české ligy v přeletech, taky jsme teď třikrát po sobě organizovali mistrovství republiky v přesnosti přistání a snažíme se využít možnost hostit v roce 2011 mistrovství světa. Mistrovství světa by se mělo konat v Beskydech, konkrétně v Kunčicích pod Ondřejníkem. Létat budeme buď z Ondřejníků, nebo z Javorníků. V únoru proběhne prezentace potenciálních pořadatelů a komise následně vybere pořadatele. Buďto vyhraje my nebo Makedonie, která je druhým zájemcem.

Všimol som si, že jedna členka klubu skončila strieborná na Svetovom pohári v presnosti pristátia.

Ano, Markéta Tomášková byla dokonce před třemi roky neoficiální mistryní světa.

Neoficiálnou?

Markéta se přijela jenom podívat na závody a až na místě ji přesvědčili, ať závodí, protože musí být určité množství žen závodnic, aby se výsledky disciplíny uznaly. Ale bohužel v průběhu závodu jedna dívka odstoupila, takže výsledky nakonec nebyly vyhlášeny, ale zrovna tento závod Markéta vyhrála.

Usúdil by som, že sa klubu celkom darí. Môžeš spomenúť aj nejaké ďalšie úspechy?

Můžu připomenout ještě přelety, které jsou výrazně náročnější na čas. Zde jde o to proletět určitou vyznačenou trať v nejkratším čase, s určitou přesností kolem vyznačených bodů na mapě. Tam se občas stává, že když se závodník až příliš snaží, tak třeba mine kruh s průměrem 400 metrů o 5 metrů a to je pak opravdu škoda.

V přeletech jsme dosáhli úspěchy na akademickém mistrovství, ale v lize se v této kategorii pohybujeme kolem 20.místa. Na mistrovství republiky zase záleží na tom, jak se komu daří, my jsme někde kolem 30.příčky. V tomto případě není trénink na dosažení vrcholové úrovně časově v našich možnostech. Museli bychom se tomu opravdu naplno věnovat a to v naší situaci nejde. Jde o to, že přistání na přesnost se dá nacvičit v průběhu týdne, ale to nejde u přeletů, kdy je nutno se s krajinou seznámit, musí být optimální počasí a podobně.

Pri športe jako je tento určite zažijete aj hromadu veselých alebo naopak kritických a napätých situácií. Spomenieš si na nejakú zaujímavú príhodu z lietania?

To je těžké, protože to, co může s odstupem vypadat jako veselá příhoda, může být v danou chvíli velmi nebezpečné. Vzpomínám si na vyprávění Karla Janků, které je někde z osmdesátých let, kdy se v České republice objevily po rogalech poprvé i padáky. Tenkrát byl Karel na kopci, kde čekal na příznivý vítr se svým rivalem, a viděl, jak dva mladíci vyšli na kopec pouze s batohem, vytáhli z něho padák, jeden z nich se na něj upnul a rozběhl se navzdory téměř úplnému bezvětří. Chvíli na to se objevil zpod kopce ten druhý a radostně provolával „Přeletěl! Přeletěl to!“ Karel tehdy původně nerozuměl, co ten mladík přeletěl, až pak dostal vysvětlení, že pod kopcem jsou dráty vysokého napětí.

Tak to znie celkom riskantne. Myslíš, že je bezpečné učiť sa lietať ako samouk?

Ne, to určitě není vůbec dobrá cesta. Lítání samotné není sice nijak závrtně složité, ale na kursech seznamujeme zájemce s tím, co je dobré dělat a čemu se naopak vyvarovat, aby se zájemce nezranil. Kurzy koncipujeme podobně jako autoškola. Taky začátečníka nenaučíme perfektně řídit, ale naučíme ho řídit tak, aby nezabil sebe a ostatní. Naučíme ho pravidla létání, poznávat počasí tak, aby věděl, kdy je vhodný čas na létání. Naučíme ho, co dělat s padákem, když se dostane do krizové situace. Padáky jsou sestrojeny tak, že když se pustíte řízení v nepředvídané situaci, padák se sám dostane do normálu a letí dál jenom s určitou ztrátou výšky.

Stali sa vám už aj nejaké nehody?

Tak nehody se samozřejmě stávají. Nám v klubu se žádná smrtelná nehoda nestala, samozřejmě v republice se stávají i smrtelné nehody, ale spíš jde o nějaké menší kolize a pády. Ony i případné nehody jsou vlastně z 90% zapříčiněny člověkem, tím, že neodhadne povětrnostní podmínky, takže se snažíme prostřednictvím osvěty prezentovat létání tak, aby to lidé brali pozitivně a létali bezpečně.

A akým spôsobom sa môžu potenciálni záujemci o takýto výcvik zapojiť do Vášho klubu?

Nejlépe, když se přihlásí do kursu na padák. Letos v létě pořádáme dva kurzy. Jedná se o kompletní kurzy, jejichž absolvováním lze získat pilotní průkaz (cena za devítidenní kurs bez slevy činí 6500 Kč, pro studenta 3000 Kč). Podle zájmu budeme pořádat ještě seznamovací kurzy, které se konají o víkendech a na kterých se létá jen z malého kopce (cena takového kursu je 900 Kč). Aktuální ceny kurzů jsou k nalezení na webových stránkách (paragliding.vsb.cz), kde je možné najít i užitečné informace o klubu a hlavně mnoho pěkných leteckých záběrů z akcí a přeletů.

Paragliding v sebe spája adrenalín, pocit slobody a niečo nevšedné, čo niektorí nazývajú vášňou. Či sa stretnete s poloprofesionálnym pilotom padáku, alebo sa zhovárate iba v kruhu známych, fanúšikov leteckých športov či rekreačných letcov, drvivá väčšina z nich sa zhodne v tom, že neexistuje krajší pocit, ako keď vzlietnete z kopca a naberajúc výšku sledujete, ako Vám obrysy hôr postupne odhaľujú slnkom zaliatu panorámu

siahajúcu ďalej, než bežné oko môže dovidieť. Letieť rýchlosťou blížiacou sa 60 km v hodine oproti ostrému vetru niekedy v teplotách, ktoré klesajú hlboko pod bod mrazu možno nie je pre každého najlákavejšia predstava, no pokiaľ patríte do skupiny ľudí, ktorí nedokážu len sedieť doma a pozeráť sa na televíziu, možno Vám i tento príspevok poskytol dostatočnú inšpiráciu pri vyhľadávaní nových zážitkov a dobrodružstiev v nerušenom prostredí stoviek metrov nad zemským povrchom.